

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף" ב"שאלות" ו"מראי מקומות"

טיוטא בלבד, דף מוגה ומורחב ישלח בהקדם

ערכין לא.

הרי זה גואל, ואי הוקר אי הוזל מה דינו? עי' רש"י ד"ה כלום, מקנה ור"ן קידושין כ:

יגאל בנו, ודין הקרובים? עי' קידושין כא. חינוך שמא' ושם במנחת חינוך ג' ובשיעורי הגרמ"ד.

אין מוכין שנה אלא משעה שמכר, ומה בא לחדש? עי' רש"י, ועי' באור הגר"א (למשנה)

רבי אומר ליתן לו שנה ועיבורה, לפרש"י היינו שנת חמה גם בשנה מעוברת, ולפירוש הרמב"ם בשנה מעוברת מודה, ועי' מעשה חושב, דרך אמונה שמו"י יב' ה' בבאה"ל.

ואחד הניתן לו במתנה, וכמה נותן? עי' שפ"א בע"ב, דרך אמונה שם סק"ד ובבאה"ל.

במנחת חינוך שמא' ח' דן האם מהני תנאי שלא יוכל לגאול תוך שנה, עי"ש מה שתלה במחלוקת הראשונים, ועי' דרך אמונה יב' ד' בבאור הלכה שם.

מעט לעת לא, כתב רחמנא ימים, ובאיזה דברים למעשה בעי מעת לעת? עי' רש"י ובתוס' ד"ה מיום, עי' מל"מ אישות ב' כא', רא"ש בשימ"ק בע"ב, ושו"ת חת"ס יו"ד שמג'.

הרמב"ם השמיט הדין לגבי ערי חומה שבעי מעת לעת? עי' כס"מ שמו"י יב' יא', שי' הגרמ"ד (ושם בשם הגר"ז).

ורבי מעת לעת מנה ליה, וקשה דהרי לרבי אזיל בתר חמה ובא לא שייך מעת לעת דהרי נמדד לפי התקופה? עי' מוצל מאש.

הרי זו כמין ריבית, עירש"י, ובאחרונים דנו לפי זה האם בגאולת ערי חומה מפרקיע הגואל את המקח למפרעאו מכאן ולהבא? עי' נתיה"מ נה' א', מנחת חינוך שמא' ז'.

תוד"ה ורבי יהודה, במה שהקשו ממשכנתא בלא נכיתא, ע"ע תוס' ב"מ סג. ד"ה צד, ועי' מוצל מאש כאן ובראשונים שם בב"מ.

תוד"ה והתניא, דנו האם צד אחד בריבית לרבנן אסור מן התורה, עי' צאן קדשים ובשיעורי רבי אלחנן ב"מ סי' ט', ב"ח יו"ד סוף סי' קעב' ובמוצל מאש.

ע"ב

ריבית על מנת להחזיר, וטעם האיסור לרבנן? עי' רש"י כאן ובב"מ סג., עי"ש בתוס' ובריטב"א והרשב"א, וע"ע יו"ד קעד' טז' סק"ד ובאור הגר"א ז'.

לפי רבא איך יבאר מחלוקתם במשנה לגבי בתי ערי חומה? עי' רש"י ובתוס' כאן ובב"מ סג. ו-סד.; ע' חת"ס בדבריהם, ועי"ש עוד בריטב"א סג.

מהו דתימא לקונה אותו אמר רחמנא וכו', ועי' מעשה חושב למה לא נידוק להיפך שמבנו תמיד יגאל? ובמוצל מאש הקשה דבתורת כהנים דריש מקרא דגם אצל בנו נחלט וע"כ שגם נגאל? ועי' דרך אמונה שמו"י יב' יג' בבאה"ל ובשיעורי הגרמ"ד.

למי חלוט וכו' כל הסוגיא, באחרונים דנו העם גאולת בתי ערי חומה היא רק בשדה אחוזה או בבתי מקנה והביאו ראייה לדבריהם מסוגיין, עי' שפת אמת, מנחת חינוך שמ' כ', דרך אמונה שמו"י יב' א' סק"ב ובציוה"ל ג', וב-ס"ו באה"ל מכר, וע"ע מנ"ח סק"ו.

הרש"ש מסתפק האם לר"י דאמרינן "מה מכר וכו'" יכול הלוקח ראשון לגאול לפני שנחלט לו, עי' דרך אמונה יב' ד' סק"ב, עי"ש ציוה"ל, ועי' מנ"ח שמ' ו' ובעולת שלמה, ע"ע מעשהחושב, וע"ע ספיקו הנחמד של האור שמח שמו"י יב' ו'.

אחד ב-טו' אדר ראשון ואחד ב-א' אדר השני וכו', בסוגיא זו עי' מ"ב נה' סקמ"ד, דרך אמונה שם יב' ה' ובציון ההלכה, וכןצמה הדין במכר בל' חשוון ולשנה הבאה היה חסר.

נולדו לו שני טלאים, רש"י פירש דאיירי בבכור, ועי' צאן קדשים, והפלאה שבערכין.

קמ"ל דשנה שנה מהדדי גמרי, ומה הדין לגבי שאר דברים כמו שנות גדלות? עי' ב"י או"ח סי' נג' בשם האגור, ועי' מעשה חושב וחק נתן על דבריו, ועי' רא"ש בשיטמ"ק דלא ילפינן במה הצד לכל התורה, ועי' ריטב"א ר"ה וז', ובר"ן נדרים סג.

אלא הא ודאי דלא כר"מ, ובמוצל מאש הקשה וכי משום שלא מרבה מתנה לענין יובל לא ירבה לענין גאולה? עי' תירוצו ועי' מעשה חושב.

המקדיש וכו', הגיע יום יב' חודש ולא נגאל היה חלוט לו, עי' פרש"י דהיינו יב"ח משעה שקנה מהגזבר, דהזמן שהיה ביד הקדש אינו חולט, וקשה הא סוף עברה שנה משעה שהקדיש? עי' כתבי הגר"ח כתובות בענין אונס ביום אחרון.

וגואל לעולם, עי' רבינו גרשם דגם לאחר היובל, עי' תוספתא ה' ה' ובחזון יחזקאל, ועי' מעשה חושב מה דין בנו אי גואל אחריו.

ולחלטיה הקדש, וקשה למאי נ"מ הרי יכול הבעלים לפדותו מיד הקדש? עי' מוצל מאש ושפת אמת, דרך אמונה יב' ח' בבאזה"ל.

ופגע בו יובל תוך שנתו וכו', ועי' מצפה איתן (בע"א) ומוצל צאש אי היו מונין למנין עולם היו מצריכים פסוק.

תוד"ה התקין, במה שדנו אי היה היובל נוהג בבית שני, ע"ע גיטין לו. וברש"י והתוס' שם, עי"ש בראשונים דפליגי אר"ת, ועי' פנ"י, הפלאה שבערכין ומעשה חושב.

בראשונה היה נטמן וכו', ועי' אגודה גיטין קלב' מה שהוכיח מכאן לגבי נאנס בנדרו ביום האחרון דלא חשיב אונס, עי' קצות ונתיבות נה' סק"א, מנחת חינוך שמא' ז', ובחי' ר"ש כתובות ב' סק"ב, וכתבי הגר"ח כתובות בענין אונס ביום אחרון.

שיהא חולש וכו', ומהו לשון חולש? עי' רש"י ומהרש"א, פיה"מ לרמב"ם ומהרצ"ח.

ויהא שובר הדלת, עי' חי' הגרי"ז למה נקט לשון זו, עי' עולת שלמה וחי' ר"ש כתובות ב'.

נתינה בעל כרחו, ומכאן מוכח דבלא תקנת הלל לא הוי נתינה, וקשה דא"כ גאולה מה"ת היא רק מדעתו וא"כ למה גואל רק תוך שנתו? עי' מוצל מאש ועולת שלמה.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'
להערות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל
שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.